

Є.А. Мацнєва

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, Україна

МОВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У ПОЛІЕТНІЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

У статті розглядається у соціолінгвістичному аспекті сутність і соціальна роль мовної політики як засобу реалізації мовного регулювання (вирішення мовного питання) у поліетнічному суспільстві.

Як соціальне явище і як історична необхідність мова функціонує й розвивається в тісному взаємозв'язку із суспільством, відображає його стан, сприяє його прогресу. Завдяки своїй головній функції – комунікативній – мова сприяє якісній зміні людського співтовариства, значно впливає на розвиток інтеграційних процесів. Мова як основний компонент етнічної культури відіграє важливу роль у збереженні етносу, його національної самобутності й ідентичності. Тому у суспільстві, особливо в поліетнічному, завжди приділяється велика увага мовним проблемам, соціальне значення яких особливо чітко проявлялося у період становлення й розвитку націй і національних мов. У кожного народу цей процес формування нації протікає по-різному. «Це залежало, насамперед, від інтенсивності зростання й розпаду феодальних відносин у певній країні, від складу населення і його географічного поширення» [1, с. 11].

На сучасному етапі розвитку суспільства зростання національної самосвідомості, а також розширення демократичних поглядів зіграли істотну роль в актуалізації мовних проблем в усьому світі. У багатонаціональній державі мова будь-якого етносу, навіть зовсім нечисленного, стала являти собою унікальну культурну цінність, яка потребує всілякого захисту й збереження. «Гуманістичні погляди привели до утвердження того, що французи називають *le droit à la difference*, тобто “право на відмінність”, право бути не такими, як інші, право говорити на своїй мові, жити відповідно до традицій своєї культури» [2, с. 104]. І при цьому дуже важливо, «щоб мова не тільки не перетворилася на засіб самовідчуження й самоізоляції народу, на знаряддя боротьби в міжнаціональних конфліктах, але, навпаки, служила б єднанню народів, кращому взаєморозумінню» [3, с. 35]. Саме тому сьогодні у поліетнічних суспільствах величезне значення приділяється мовному регулюванню, яке реалізується через державну мовну політику.

В умовах становлення демократичного українського суспільства, в умовах трансформації ціннісних орієнтирів у структурі суспільної свідомості, вивчення механізмів виникнення та розвитку мовної політики набуває особливої актуальності. У зв'язку з цим назріла потреба в переосмисленні мовної політики в Україні, в зміні системи координат, відносно яких мовну проблематику було прийнято розглядати. Виходячи з цього, **мета даної статті** – спираючись на світовий досвід наукової рефлексії проблеми мовного регулювання у суспільстві, виявити фундаментальні засади і основоположні характеристики мовної політики як суспільного явища, виходячи з яких можливе розуміння її сутності в соціолінгвістичному та філософському аспектах.

Завдяки зусиллям учених різних спеціальностей отримали розвиток найважливіші напрями теоретико-методологічних основ мовної політики і двомовності. Серед зарубіжних учених питанням мовної політики і мовного будівництва спеціальні роботи присвятили Т. Скутнабб-Кангас, М. Сігуан, У. Маккі, Д. Лейтін, Д. Пул, Дж. Фішман, Ю. Хабермас, Л. Нікольський, Ф. Швейцер, М. Ісаєв, В. Григор'єв, Д. Дешерієв та інші.

Історичні, соціально-політичні, культурологічні, етнопсихологічні проблеми буття нації крізь призму мови розглядаються у роботах Г. Гадамера, П. Кононенка, О. Куця, Л. Масенко. Мовна ситуація в Україні досліджується в роботах Ю. Огульчанського, О. Пономаріва, О. Тараненка, В. Радчука, М. Стріхи та ін. Досвід європейських держав у вирішенні мовних питань досліджували Б. Ажнюк, І. Власенко, М. Лесів, М. Міщенко, М. Штець. Також великий внесок у розвиток мовно-політичної проблематики в Україні зробили сучасні вітчизняні дослідження у межах етнонаціональної проблематики (О. Антонюк, І. Варзар, В. Євтух, О. Забужко, Ю. Калиновський, О. Картунов, І. Кресіна, І. Курас, Ю. Куц, О. Куць, А. Леонова, В. Лизанчук, Л. Лойко, О. Майборода, О. Малиновська, Л. Нагорна, П. Надолішній, М. Обушний, М. Пірен, В. Ребало, Ю. Римаренко, С. Римаренко, М. Степико, Л. Шкляр та ін.), які, висвітлюючи проблеми міжнаціональних відносин, надають мові визначну роль у національному питанні.

У світовій та вітчизняній науковій літературі поняття «мовна політика» знаходить неоднозначне тлумачення. Починаючи з 20-х років минулого сторіччя зміст цього терміна охоплював велике коло найважливіших проблем і конкретних спроб свідомого, доцільного управління соціальною й мовною діяльністю. Трохи пізніше з'явився термін «мовне будівництво», під яким розумілося те ж, що й «мовна політика», а саме: цілеспрямоване втручання суспільства за допомогою вчених-фахівців у стихійний процес мовного розвитку й організоване управління цим процесом.

У радянській науковій літературі з'явилися такі трактування поняття мовної політики. Наприклад, В. Аврорін вважає мовною політикою «систему заходів свідомого регулюючого впливу на функціональну сторону мови, а через її посередництво певною мірою також і на її структуру» [4, с. 10]. Ю. Дешерієв вважає, що «мовна політика – це концентроване вираження ідеологічних і соціальних (у широкому сенсі) принципів, що визначають політичне, теоретичне й практичне ставлення тієї або іншої ідеологічної системи й держави до функціонування, розвитку й взаємодії мов, до їхньої ролі в житті народу (народів)» [5, с. 255]. Ф. Швейцер розглядає мовну політику як сукупність заходів, прийнятих державою, партією, класом, громадським угрупованням для зміни або збереження існуючого функціонального розподілу мов або мовних підсистем, для введення нових або збереження вживаних лінгвістичних норм [6]. На думку Л. Нікольського, термін «мовна політика» може розумітися по-різному: по-перше, як органічна частина національної політики тієї або іншої держави; по-друге, як сукупність заходів, вживаних для цілеспрямованого впливу на мовний розвиток [6].

Оскільки існували розходження в термінології, В. Григор'єв запропонував своє визначення мовної політики, де вона трактується як теорія й практика свідомого впливу суспільства на хід мовного розвитку, тобто цілеспрямоване й науково обґрунтоване управління функціонуванням існуючих мов та створенням і вдосконалюванням нових мовних засобів спілкування [7]. Саме в такому значенні найчастіше вживається й термін «мовне будівництво».

Відзначимо, що за кордоном існує своя термінологія відносно поняття «мовна політика». Так, у 1959 році норвезький учений Е. Хауген увів термін «мовне планування», яке використовується в соціології й розуміється як засіб вирішення соціальних, економічних і політичних проблем за допомогою мови. У Франції був запропонований термін «мовна облаштованість», у Канаді – «мовне регулювання», в Іспанії уведений у побут термін «мовна нормалізація».

Мовна політика держави стосується різних сфер громадського життя – політики, науки, освіти, культури, засобів масової інформації, а також виробничої діяльності. При цьому одним із основних завдань мовного регулювання є забезпечення загального засобу комунікації для даної територіальної (державної) одиниці при одночасному забезпеченні умов для збереження й розвитку мов усіх народів, що населяють цю державу.

У структурі мовної політики вчені виділяють такі елементи: 1) суб'єкти, що проводять мовну політику або активно впливають на її характер на певній території; 2) об'єкти, по відношенню до яких проводиться мовна політика; 3) проблеми, виникнення яких провокує ту або іншу політику; 4) завдання (цілі) мовної політики; 5) інтереси й ідеологічні підстави, на які спираються ці цілі; 6) засоби, процедури реалізації мовної політики.

До суб'єктів мовної політики відносяться органи державної влади, суспільно-політичні організації, що представляють інтереси різних мовних груп у даному соціумі. До них можна віднести також і різні міжнародні організації, що сприяють зміцненню юридичних норм у сфері мовних прав людини й національних меншин.

Об'єктом мовної політики є мова, групи її актуальних або потенційних носіїв, а також характер групових, культурних меж, визначених у мовному поводженні.

Принциповою метою мовного регулювання вважається створення умов для функціонального розвитку мови як соціокультурного фактора, який сприяє міжетнічній інтеграції.

У розумінні сутності мовної політики певну роль відіграє її класифікація. Так, на думку Т. Скунтабб-Кангас, вона має такий вигляд:

1) цілеспрямоване усунення якої-небудь мови з ужитку; 2) поступове скорочення комунікативних функцій якої-небудь мови; 3) нейтральне відношення до функціонування якої-небудь мови; 4) надання підтримки збереженню й розвитку якої-небудь мови; 5) надання якій-небудь мові статусу офіційної або державної.

Як показує світовий досвід, усі можливі варіанти мовної політики не вичерпуються запропонованими п'ятьма різновидами. Мовна політика «може бути спрямована на розширення функцій якої-небудь мови, доведення її функціональності до оптимальної або навіть такої, що перевищує оптимальний рівень, іноді зашкоджуючи іншим мовам» [8, с. 40]. Також вона може здійснюватися й у протилежному напрямку – на обмеження функцій якої-небудь мови аж до повного виключення її з ужитку. У тому випадку, коли мажоритарна мова (мова домінуючого етносу) витісняє інші мови, у представників міноритарних етносів, як відзначають фахівці, нерідко виникає «мовне відчуження», тобто відсутність бажання знати рідну мову. Це, у свою чергу, призводить до мовної асиміляції. Запобігти цьому процесу можна тільки за умови, якщо етнічні меншості будуть забезпечені правом на збереження й розвиток своїх національних мов, тобто мати можливість використовувати їх у різних сферах громадського життя (освіті, засобах масової інформації тощо).

На думку вчених, при здійсненні мовної політики необхідно приділяти велику увагу засобам її реалізації, таким як: 1) прийняття спеціального мовного законодавства і його виконання; 2) фінансова підтримка певних програм з розвитку інфраструктури мови в системі освіти, у засобах масової інформації, у видавничій, науково-методичній діяльності тощо; 3) організація діяльності установ, різних структур, що займаються проведенням наукових досліджень, навчанням, підготовкою видань тощо; 4) безпосередньо сама педагогічна, науково-дослідна, науково-методична й видавнича діяльність; 5) ідеологічна діяльність, спрямована на обґрунтування цілей і засобів реалізації мовної політики в громадській свідомості.

Від того, як вирішуються проблеми стосовно мов у багатонаціональній державі, залежить мовна ситуація, яка являє собою, на думку В. Авроріна, конкретний тип взаємодії мов і різних форм їх існування у суспільному житті кожного народу на даному етапі його історичного розвитку [9].

Як ми розуміємо, однією з необхідних умов проведення державою раціональної мовної політики є вивчення мовної ситуації певного соціуму, характер та існування якої пов'язані зі складною системою взаємодії історичних, соціально-політичних, правових, економічних, культурних, демографічних, психологічних, лінгвістичних та інших факторів. При вивченні мовної ситуації необхідно враховувати такі її характеристики, як:

- 1) число мов («мовних утворень») у регіоні;
- 2) демографічна потужність мов, тобто число осіб, що володіють цими мовами;

3) функціональна потужність мов, їхнє функціональне співвідношення й число функціонально-домінуючих мов;

4) історія виникнення певної мовної ситуації;

5) лінгвістичне співвідношення мов, що входять до даної мовної ситуації, їх структурний і функціональний стан (наявність і усталеність функціональних стилів для застосування у відповідних сферах: наявність термінологічних систем, письмових традицій; ресурсна й інституціональна забезпеченість функціонування мов, тобто наявність словників, розмовників, посібників, корпусу підготовлених викладацьких кадрів і системи їхньої підготовки);

6) мовні настанови (мовні орієнтації носіїв, мовна лояльність, престижність мови, готовність її вивчати тощо);

7) особливості мовної політики, характеристики мовного законодавства, офіційний статус мов.

Мовна ситуація, що є соціально-комунікативною системою в певний період її функціонування, «складається в результаті взаємодії груп людей, які розрізняються за етнічною і соціальною, або етносоціальною приналежністю» [7, с. 86]. У багатомовному суспільстві соціально-комунікативну систему утворюють різні мови, що взаємодіють одна з одною. Стан соціально-комунікативної системи, її склад, функції її компонентів (мов) можуть з часом змінюватися «внаслідок зміни соціально-економічних і політичних позицій, які займають мовні або етнолінгвістичні угруповання, а також під впливом заходів, вживаних державою з метою функціонального перерозподілу мов і форм їх існування» [7, с. 110]. В Україні, наприклад, у період її перебування у складі СРСР, соціально-комунікативна система включала як головні компоненти російську та українську мови (крім них наявні й інші: татарська, грецька, румунська та ін.). Але після того, як Україна проголосила свою незалежність, мовна ситуація в країні почала змінюватися. Так, із наданням титульній мові статусу державної, що було зафіксовано в 10 ст. Конституції України, помітно підвищився престиж української мови, поступово стали розширюватися її комунікативні функції, зокрема у сфері освіти. Це є свідченням того, що в Україні змінилася мовна ситуація, а склад соціально-комунікативної системи при цьому залишився колишнім.

На думку Л. Нікольського, мовні ситуації можуть бути стабільними й існувати протягом тривалого часу без зміни соціально-функціональної ролі мовних утворень, що входять до них, за певних умов, серед яких важливою є фактична рівноправність етносів та їхніх мов, а право всіх національностей використовувати рідні мови у важливих для них сферах спілкування не тільки гарантується юридично, але й забезпечується матеріально [10]. Найбільшою стабільністю відрізняються мовні ситуації в Люксембурзі, Швейцарії й Фінляндії, де протягом тривалого часу зберігається раціональний розподіл функцій між основними мовами, а мовні права міноритарних етносів гарантуються й охороняються законом.

Мовна ситуація у найрізноманітніших куточках світу може бути важливим чинником розвитку соціокультурної солідарності, етнічної ідентичності й комунікативного обміну. Але вона може спричиняти як мирне, взаємозбагачуване співіснування етнічних співтовариств, так і соціальну напруженість і конфронтацію.

Світовий досвід свідчить про те, що досягти успіху в здійсненні мовної політики можна тільки з урахуванням як внутрішніх тенденцій мовного розвитку, так і соціальних факторів, що впливають на функціонування тієї або іншої мови. Тому дуже важливе значення має вибір типу проваджуваної мовної політики, а також визначення її етапів.

Торкаючись типології мовної політики, необхідно виділити деякі її характеристики (параметри), одними з яких є ретроспективність і перспективність. При ретроспективній мовній політиці заходи спрямовуються на підтримку існуючої мовної ситуації, що часто вмотивовується необхідністю збереження спадкоємності в культурі або відродження національної мови.

Перспективна мовна політика забезпечує зміну мовної ситуації, що, наприклад, може сприяти «висуванню на роль макропосередника мови або форми мови, використання яких обмежувалося межами етнічної або соціальної спільності, і витісненню зі сфери загальнодержавного спілкування використовуваного раніше мовного утворення (наприклад, старописемної літературної мови, мови колоніального управління) [7, с. 125]. При цьому мовна політика, що характеризується параметром перспективності, може бути як конструктивною, так і деструктивною.

Конструктивна мовна політика спрямована на розширення комунікативних функцій мов, сфери їх застосування, підвищення їх соціально-комунікативної ролі, на створення й розвиток літературних мов. Класичним прикладом такого роду політики є мовна політика Швейцарії, де статус офіційної наданий всім мовам корінного населення. Конструктивною можна вважати мовну політику Російської Федерації, спрямовану на вільне й рівноправне функціонування всіх національних мов, на розвиток і вдосконалювання двомовності. Однак деякі дослідники бачать у здійсненні мовної політики в умовах цієї країни деякі деструктивні тенденції, такі як: механічне перенесення західних концепцій законів про мови на їхню дійсність; визнання всупереч світовій практиці верховенства мовних прав народу, нації над правами особистості; перебільшення значимості національних мов, оголошених державними, у житті мовних спільнот [11, с. 169]. Такі тенденції, на думку вчених, можуть негативно впливати на територіальну цілісність держави, на її соціальну систему. Однак, як уважає З. Сікевич, «безумовне дотримання прав людини незалежно від її віднесення до корінних, до національної більшості або національної меншини, до проживаючих на «своєї» етнічній території або поза нею – все це помітно знижує небезпеку не тільки регіонального сепаратизму... але й практично зводить нанівець і міжетнічну напруженість на стадіях відчуження й ворожості» [11, с. 170].

Між тим, заходи, вживані у тій або іншій країні щодо мовних проблем, можуть мати явно деструктивний характер. Прикладів такого роду політики можна навести багато. Наприклад, в Іспанії у 1939 році каталонська мова, якою в республіканський період навчалися каталонські діти, була вигнана з усіх шкіл, а в Університеті Барселони була скасована кафедра каталонської мови. У Таїланді в 1953 році було заборонено викладати китайською мовою в китайських школах, в яких навчалась друга за чисельністю спільнота цієї країни [7, с. 125].

Виходячи з наведених вище прикладів, слід зазначити, що заходи щодо мов, які характеризуються ознакою деструктивності, ніяк не можна назвати мовним будівництвом.

У науці багато авторів виділяють централізовану й нецентралізовану мовну політику. Централізованою вважається мовна політика, що проводиться державою й передбачає систему загальнообов'язкових заходів. Цим ознакам відповідає мовна політика деяких арабських країн, проваджувана державними органами й університетами. Суть її полягає в поширенні арабської мови в тих сферах, де раніше функціонували англійська й французька мови. Централізований характер мала також мовна політика колишнього СРСР.

Нецентралізованою є така мовна політика, що проводиться місцевими органами влади або громадськими організаціями і науковими центрами, а також така, що не має обов'язкової сили за межами певного регіону. Як приклад можна навести діяльність «Товариства з вивчення корейської мови», яке в 1933 році в колоніальній Кореї розробило й здійснило першу орфографічну реформу.

За етнічною орієнтацією в мовній політиці розрізняють такі характеристики, як інтернаціоналістичність і націоналістичність. Інтернаціоналістичною є мовна політика в багатонаціональному суспільстві, орієнтована на рівноправність мов усіх народів, що можна спостерігати у Швейцарії. Націоналістичність мовної політики полягає у створенні привілейованого ставлення до мови однієї з етнічних груп. Прикладом тому може служити мовна політика Латвії, де відбувається мовна дискримінація відносно російськомовного населення.

Залежно від того, інтереси яких класів виражає мовна політика, вона може бути демократичною й антидемократичною. Мовна політика вважається демократичною, якщо вона проводиться в інтересах широких мас, як, наприклад, у Бельгії, Сінгапурі; антидемократичність проявляється у наданні привілейованого положення мові, якою говорить правляча еліта, як, наприклад, у деяких державах Африки, які оголосили єдиною «національною» мовою мову колишньої метрополії, якою спілкуються, головним чином, панівні класи, інтелігенція й деякі верстви міського населення.

Згідно з поставленими цілями мовне регулювання в багатомовних регіонах може мати різні напрями, такі як: культурно-мовний плюралізм, міжетнічна інтеграція, асиміляція.

Плюралізм виражається у прагненні підтримувати культурно-мовне різноманіття в соціумі шляхом надання етнічним меншинам можливостей для збереження й розвитку їхніх національних мов і культур. Інтеграція являє собою процес, спрямований на мовну й культурну взаємодію різних етносів певного суспільства при одночасному збереженні їхньої національної самобутності. Інтеграція як форма співіснування відзначається не тільки найвищим ступенем розуміння й толерантності між двома або декількома етнічними групами або національностями, але й величезним потенціалом для розвитку нової культури [9]. Плюралізм та інтеграція – ті напрями, які можуть проводитися одночасно, якщо метою мовної політики є зміцнення єдності й цілісності держави, стабілізація міжетнічних відносин. В основі асиміляторської політики лежить прагнення до переваги мови й культури домінуючих націй над усіма іншими.

Аналіз типології мовної політики, на думку І. Попеску, дозволяє виділити такі офіційно визнані в різних державах типи статусу мови, під яким розуміється правове регулювання функціонування тієї або іншої мови, що є однією з основних складових проваджуваної державою мовної політики:

1) єдина офіційна мова (сюди відносяться й державні мови), наприклад, португальська у Португалії;

2) спільна (співофіційна) офіційна мова, наприклад, англійська і французька у Канаді, нідерландська, французька і німецька у Бельгії;

3) регіональна (коофіційна) офіційна мова регіону, що має статус офіційної на рівні регіону нарівні з державною мовою, наприклад, гагаузька мова в Молдові в «місцевостях проживання більшості гагаузької національності»;

4) заохочувана мова, яка хоч і не має офіційного статусу, але використовується у державних установах (школах, місцевій адміністрації тощо), наприклад, датська мова у Фленсбургу (Німеччина);

5) терпима мова – не заохочувана й не заборонена владою, тобто її існування визнається, але ігнорується, наприклад, мови іммігрантів у Великобританії;

6) стримувана мова – певною мірою заборонена владою, у кращому випадку позбавлена автономії (наприклад, русинська у Закарпатті), у гіршому випадку активно придушується настільки, що носії цієї мови бояться користуватися нею публічно через страх перед репресіями, наприклад, заборона шотландської гаельської мови після повстання 1745 року й нормандсько-французького діалекту під час німецької окупації Нормандських островів у роки Другої світової війни.

Висновки

Узагальнюючи вищесказане, можемо зробити такі висновки: 1) мовна політика впливає на функціонування й розвиток мов у державі та визначає її суспільно-політичне життя; 2) одним з основних завдань мовної політики є забезпечення загального засобу комунікації на усій території при одночасному забезпеченні умов для збереження й розвитку мов усіх народів, що населяють цю державу; 3) мовна політика має

універсальну структуру, але у кожній країні формується свій особливий варіант мовної політики, оскільки у кожному суспільстві в силу об'єктивних причин складається своя неповторна мовна ситуація; 4) мовна ситуація може спричинити як мирне співіснування етнічних співтовариств, так і соціальну напруженість і конфронтацію; 5) для досягнення успіху в здійсненні мовної політики важливе значення має вибір її типу та параметрів; 6) однією з основних складових проваджуваної державою мовної політики є правове регулювання функціонування мов, яке й визначає тип їх статусу; 7) приклад розвинених демократичних країн підтверджує беззастережний факт, що тільки виважена, основана на гуманістичних, демократичних засадах державна мовна політика, яка цілеспрямовано, науково-організовано управляє процесом свідомого впливу на хід мовно-культурного розвитку суспільства, може привести до збереження й подальшого розвитку національних мов у межах поліетнічного суспільства.

Логічним продовженням подальшого дослідження цієї теми стане явище двомовності як соціокультурного фактора міжетнічної інтеграції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Исаев М.И. Социолингвистические проблемы языков народов СССР (вопросы языковой политики и языкового строительства) / Исаев М.И. – М. : Высш. шк., 1982. – 168 с.
2. Гак В.Т. К типологии форм языковой политики / В.Т. Гак // Вопросы языкознания. – 1989. – № 5. – С. 104-105.
3. Пуляев В.Т. Этнос и национальные интересы народов России / В.Т. Пуляев // Социально-гуманитарные знания. – 2002. – № 1. – С. 18-40.
4. Аврорин В.А. Ленинские принципы языковой политики / В.А. Аврорин // Вопросы языкознания. – 1970. – № 2. – С. 10-13.
5. Дешериев Ю.Д. Социальная лингвистика. К вопросам общей теории / Дешериев Ю.Д. – М. : Наука, 1977. – 382 с.
6. Швейцер Ф.Д. Введение в социолингвистику / Ф.Д. Швейцер, Л.Б. Никольский. – М. : Высш. шк., 1978. – 216 с.
7. Григорьев В.П. Культура языка и языковая политика / В.П. Григорьев // Общественные науки и современность. – 2003. – № 1. – С. 143-157.
8. Бабушкина Н.С. Социальный аспект двуязычия (на материалах республики Бурятия) / Бабушкина Н.С. – Улан-Удэ, 1999. – 113 с.
9. Аврорин В.А. Проблемы изучения функциональной стороны языка: к вопросу о предмете социолингвистики / Аврорин В.А. – Л. : Наука, 1975. – 276 с.
10. Никольский Л.Б. Языковая политика как форма сознательного воздействия общества на языковое развитие // Язык и общество / Л.Б. Никольский. – М., 1968. – С. 83-110.
11. Шеожева Б.А. Проблемы экологии языка в контексте глобализации социокультурных трансформаций // Очерки кавказской культуры / Б.А. Шеожева. – Майкоп, 2001. – С. 162-170.

Є.А. Мацнева

Языковое регулирование в полиэтническом обществе

В статье рассматривается в социолингвистическом аспекте сущность и социальная роль языковой политики как способа реализации языкового регулирования (разрешение языкового вопроса) в полиэтническом обществе.

Ye.A. Matsneva

Language's Adjusting in Polyethnic Society

The point and social role of linguistic policy in social and linguistic aspect as a method of realization of the language's adjusting (resolving of language's question) in polyethnic society are considered in the article.

Стаття надійшла до редакції 25.02.2010.